

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту

Кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

з дисципліни

«Анатомія і фізіологія: Анатомія людини і спортивна морфологія»

Курс I

Спеціальність: 017 – Фізична культура і спорт
(тренерська діяльність з обраного виду спорту)

Форма проведення: письмова

Тривалість проведення: 2 академічні години

Максимальна кількість: 40 балів

Критерії оцінювання ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ПИТАНЬ БІЛЕТІВ:

№№	Критерії оцінювання	Оцінка у балах
№1. 10 тестових питань	Одна правильна відповідь	10
№2 №3 №4	<ul style="list-style-type: none">• Повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, передбаченому навчальною програмою;• відповідь грамотно сформульована, послідовна, логічна, наукова;• вміння порівнювати, виявляти спільні та відмінні ознаки об'єктів, та робити на основі порівняння висновків;• виявлення взаємозв'язку будови анатомічної структури з виконуваними функціями;• виявлення причинно-наслідкових зв'язків;• виявлення розуміння набутих знань;• уміння використати набуті знання у нових ситуаціях;• навички схематичного зображення анатомічних структур з відповідними позначеннями;• формулювання відповідних і логічних висновків.	10

	<p>Вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, здатність до самостійного інтерпретування одержаних знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.</p>	7 - 9
	<ul style="list-style-type: none"> ● Вияв студентом знань основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності; ● зустрічаються суттєві помилки в анатомічній термінології, передбаченої навчальною програмою; ● суттєві помилки у виконанні теоретичних і практичних завдань. 	6 - 4
	<ul style="list-style-type: none"> ● Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення; ● суттєві помилки в анатомічній термінології, передбаченої навчальною програмою; ● невміння виконувати практичні завдання; ● відповідь аграматична, нелогічна, ненаукова. 	3-1
Загальна кількість балів		40

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

1. Предмет і завдання курсу “Анатомія людини і спортивна морфологія”. Наведіть приклади, де Ви зможете впровадити одержані знання у майбутній професії.
2. Дайте короткий нарис історії анатомії як науки.
3. Рівні організації організму людини: поняття, характеристика, порівняльна характеристика. У чому полягає ускладнення кожного наступного рівня організації організму людини?
4. Клітина людського організму: будова і функції. Встановіть взаємозв'язок будови і функцій органел клітини.
5. Поняття про тканини. Класифікація тканин людського організму. На чому ґрунтується така класифікація тканин організму людини?
6. Епітеліальна тканина: особливості будови, функції, місцезоміщення в організмі. Встановіть взаємозв'язок будови і функцій цієї тканини.
7. Різновиди епітеліальної тканини: особливості будови, функції, місцезоміщення в організмі. Чому ці різновиди віднесли до епітеліальної тканини?
8. Тканини внутрішнього середовища: особливості будови, функції, місцезоміщення в організмі. Зробіть порівняльний аналіз.
9. Різновиди сполучної тканини: особливості будови, функції, місцезоміщення в організмі. Зробіть порівняльний аналіз.
10. Різновиди м'язової тканини: особливості будови, функції, місцезоміщення в організмі. Зробіть порівняльний аналіз.
11. Нервова тканина: особливості будови, функції, місцезоміщення в організмі. Встановіть взаємозв'язок будови і функцій цієї тканини.
12. Поняття про нейрон. Намалюйте і схарактеризуйте нейрон. Що таке сіра і біла речовина? Зробіть порівняльний аналіз.
13. Поняття про орган, фізіологічні системи органів, функціональні системи органів. Що спільного і чим відрізняються фізіологічні та функціональні системи органів?
14. Організм як цілісна система. Доведіть цілісність організму людини.
15. Загальна будова опорно-рухового апарату та його функції. Уявіть і опишіть людину без опорно-рухової системи.
16. Особливості будови трубчастої кістки. Виявіть взаємозв'язок будови і функцій трубчастої кістки.
17. Будова, хімічний склад, класифікація кісток. Що спільного і чим відрізняються кістки людей різного віку?
18. Типи з'єднання кісток: характеристика, біологічне значення. Наведіть приклади таких типів з'єднання кісток в організмі людини.
19. Загальна будова скелету людини. Чи відрізняється скелет однієї людини у різні періоди життя? З чим це може бути пов'язано?
20. Будова хребта та грудної клітки. Встановіть взаємозв'язок будови та функції хребта та грудної клітки. Чому так важливо, щоб ці структури були сформовані правильно? Дайте рекомендації щодо збереження здоров'я цих структур в організмі людини.
21. Хребець: будова, функції. Які хребці розрізняють в хребтовому стовпі? Зробіть порівняльний аналіз хребців з різних відділів хребта. Поясніть, чому хребці так відрізняються між собою?
22. Будова і функції поясів верхньої і нижньої кінцівок. Будова і функції вільних верхньої і нижньої кінцівок. Знайдіть спільні та відмінні риси в цих структурах.
23. Постава людини: що це таке, види її. У чому полягає методика її визначення? Зробіть рекомендації щодо формування правильної постави та корекції неправильної постави.
24. Актино-міозинний комплекс скелетних м'язів: особливості будови та функції. Схарактеризуйте будову цього комплексу в стані спокою і в стані скорочення.

25. Загальна будова скелетних м'язів та їх функції. Запропонуйте, як правильно розвивати скелетні м'язи.
26. Класифікація м'язів. Будова м'язів. Охарактеризуйте групи м'язів людського організму за алгоритмом: назва, розташування, особливості будови чи прикріплення, біологічне призначення.
27. Внутрішні органи: місцерозміщення, функції, класифікація. Як називається наука, яка вивчає внутрішні органи?
28. Внутрішнє середовище організму: поняття, склад, принципи організації і життєдіяльності.
29. Схарактеризуйте кров за алгоритмом: функції, склад, кількість, утворення. Поміркуйте, чи змінюється кров (за попереднім алгоритмом) протягом життя.
30. Плазма крові: склад, функції. Обґрунтуйте біологічне значення плазми крові. Які заміники плазми крові використовують після сильних кровотеч? Чому і з якою метою?
31. Будова і функції еритроцитів. Порівняйте еритроцити з іншими форменими елементами крові за алгоритмом: особливості будови, біологічне значення, кількість в крові.
32. Будова і функції лейкоцитів. Порівняйте лейкоцити з іншими форменими елементами крові за алгоритмом: особливості будови, біологічне значення, кількість в крові.
33. Будова і функції тромбоцитів. Порівняйте тромбоцити з іншими форменими елементами крові за алгоритмом: особливості будови, біологічне значення, кількість в крові.
34. Форма, положення, будова і функції серця. Поміркуйте, як деякі тварини (пригадайте їх) можуть існувати без серця.
35. Охарактеризуйте серце за алгоритмом: будова, водії ритму.
36. Велике коло кровообігу: визначення, біологічне призначення. Намалюйте і схарактеризуйте велике коло кровообігу. Уявіть і опишіть людину без великого кола кровообігу.
37. Мале коло кровообігу: визначення, біологічне призначення. Намалюйте і схарактеризуйте мале коло кровообігу. Уявіть і опишіть людину без малого кола кровообігу.
38. Будова і функції судинної системи. Капіляри: будова, функції. Які особливості капілярів порівняно з іншими кровеносними судинами?
39. Будова і функції судинної системи. Вени: будова, функції. Які особливості вен порівняно з іншими кровеносними судинами?
40. Будова і функції судинної системи. Артерії: будова, функції. Які особливості артерій порівняно з іншими кровеносними судинами?
41. Лімфа: функції, склад. Обґрунтуйте біологічне значення лімфи і лімфатичної системи.
42. Порівняйте кровеносні і лімфатичні судини за алгоритмом: будова, функції, регуляція роботи.
43. Біологічне значення дихання. Загальна будова і функції органів дихання. Скільки часу людина може прожити без дихання? Чому?
44. Носова порожнина, носоглотка: особливості будови, функції. Обґрунтуйте, чому так важливо правильно дихати – носом, а не ротом.
45. Гортань: особливості будови, функції. Встановіть взаємозв'язок будови і функцій гортані.
46. Трахея, бронхи: особливості будови, функції. Що спільного і чим відрізняються ці складові дихальної системи?
47. Легені: особливості будови, функції. Встановіть взаємозв'язок будови і функцій легень.
48. У чому полягає біологічне значення травлення? Опишіть загальну будову і функції органів травлення.
49. Ротова порожнина: будова, функції. Виявіть взаємозв'язок будови і функцій складових частин ротової порожнини.
50. Глотка, стравохід: будова, функції, розташування. Зробіть порівняльний аналіз цих частин травної системи.
51. Шлунок: будова, функції. Встановіть взаємозв'язок будови і функцій шлунку.
52. Тонка кишка: будова, функції. Встановіть взаємозв'язок будови і функцій тонкої кишки.
53. Товста кишка: будова, функції. Встановіть взаємозв'язок будови і функцій товстої кишки.

54. Печінка, її роль у процесах травлення. Уявіть і схарактеризуйте людину без печінки. Уявіть і схарактеризуйте людину з хворою печінкою. Дайте рекомендації для збереження здоров'я печінки.
55. Підшлункова залоза: будова, її біологічна роль у процесах травлення. Чому так важливо, щоб підшлункова залоза була здоровою?
56. Сечовидільна система: будова, функції. Встановіть взаємозв'язок будови і функцій сечовидільної системи.
57. Будова і функції нирок. Встановіть взаємозв'язок будови і функцій нирок. Уявіть і схарактеризуйте людину без нирок або з хворими нирками. Дайте рекомендації щодо збереження здоров'я нирок.
58. Нефрон - найменша структурно-функціональна одиниця нирки. Виявіть взаємозв'язок будови і функцій нефрону.
59. Будова і функції нефрону. Які типи нефронів розрізняють? На чому ґрунтується ця класифікація нефронів? Зробіть порівняльний аналіз цих типів нефронів за алгоритмом: розташування в нирці, розмір ниркового тільця, довжина петлі Генле.
60. Зробіть порівняльний аналіз первинної і вторинної сечі.
61. Біологічне значення і загальний план будови нервової системи. Уявіть і опишіть людину без нервової системи.
62. Будова і функції спинного мозку. Оболонки спинного мозку. Спинномозкові нерви. Зробіть порівняльний аналіз будови спинного і головного мозку. Що спільного і чим вони відрізняються?
63. Будова і функції головного мозку. Зробіть порівняльний аналіз з будовою і функціями спинного мозку
64. Оболонки головного мозку, їхнє кровопостачання й іннервація. Чим можна пояснити таку кількість оболонок в головному мозку людини?
65. Будова і функції кори великих півкуль головного мозку. Опишіть особливості людини, у якої буде пошкоджена кора великих півкуль головного мозку.
66. У чому полягає функціональна асиметрія півкуль головного мозку? Охарактеризуйте людину з переважанням тієї чи іншої півкулі.
67. Рефлекси: поняття, види, біологічне значення. Рефлекторна дуга. Опишіть особливості людини, у якої буде пошкоджена та чи інша ланка рефлекторної дуги.
68. Симпатичний відділ вегетативної нервової системи, його центри, периферичні утворення, функції. Уявіть, якою буде людина без симпатичної нервової системи.
69. Парасимпатичний відділ вегетативної нервової системи, його центри, периферичні утворення, функції. Уявіть, якою буде людина без парасимпатичної нервової системи.
70. Вегетативна (автономна) нервова система: її різновиди, центри, функції. Порівняйте різновиди вегетативної нервової системи: що у них спільного і чим вони відрізняються. На основі порівняння зробіть відповідні висновки.
71. Соматична нервова система: функції, центри. Уявіть і опишіть людину без соматичної нервової системи.
72. Центральна нервова система (ЦНС): поняття, склад, характеристика, функції. Порівняйте між собою структури, що утворюють ЦНС: виявіть спільні і відмінні ознаки.
73. Біологічне значення залоз внутрішньої секреції. Поняття про гормони. У чому полягає механізм дії гормонів в організмі людини?
74. Епіфіз: місцезоміщення, гормони та їх вплив на організм. Опишіть стани організму при гіпер- та гіпофункціях епіфіза.
75. Гіпофіз: місцезоміщення, гормони та їх вплив на організм. Опишіть стани організму при гіпер- та гіпофункціях гіпофіза.
76. Щитоподібна залоза: місцезоміщення, гормони та їх вплив на організм. Опишіть стани організму при гіпер- та гіпофункціях щитоподібної залози.

77. Прищитоподібні залози: місцерозміщення, гормони та їх вплив на організм. Опишіть стани організму при гіпер- та гіпофункціях прищитоподібних залоз.
78. Вилочкова залоза: місцерозміщення, гормони та їх вплив на організм. Схарактеризуйте, які особливості організму людини при гіпер- та гіпофункції вилочкової залози.
79. Підшлункова залоза: місцерозміщення, гормони та їх вплив на організм. Охарактеризуйте хворобливі стани організму людини при гіпер- та гіпофункції цієї залози. Дайте рекомендації для збереження здоров'я цієї залози.
80. Надниркові залози: місцерозміщення, гормони та їх вплив на організм. Охарактеризуйте стани організму при гіпер- та гіпофункціях надниркових залоз.
81. Статеві залози: місцерозміщення, гормони та їх вплив на організм. Уявіть і опишіть людину без статевих залоз.
82. Поняття про сенсорні системи, або аналізатори. Намалюйте узагальнену схему сенсорної системи і поясніть її фізіологічний принцип. Передбачте, що буде відбуватися з людиною при пошкодженні різних ланок сенсорної системи.
83. Розкрийте анатомію зорової сенсорної системи. Уявіть і опишіть людину, позбавленої зорової сенсорної системи. Чи загрожує відсутність зорової сенсорної системи життю людини?
84. Розкрийте анатомію вестибулярної сенсорної системи. Уявіть і опишіть людину, позбавленої вестибулярної сенсорної системи. Чи загрожує відсутність вестибулярної сенсорної системи життю людини?
85. Розкрийте анатомію слухової сенсорної системи. Уявіть і опишіть людину, позбавленої слухової сенсорної системи. Чи загрожує відсутність слухової сенсорної системи життю людини?
86. Розкрийте анатомію нюхової сенсорної системи. Уявіть і опишіть людину, позбавленої нюхової сенсорної системи. Чи загрозувало б це життю людини?
87. Розкрийте анатомію смакової сенсорної системи. Уявіть і опишіть людину, позбавленої смакової сенсорної системи. Чи загрожує відсутність смакової сенсорної системи життю людини?
88. Розкрийте поняття про фізичний розвиток організму. Методики дослідження фізичного розвитку.
89. Соматоскопічні дослідження постави, кісткового скелету, мускулатури, форми ніг і стопи.
90. Що таке антропометричні точки тіла та їхнє практичне призначення.
91. Розкрийте поняття про конституції тіла. Які існують класифікації конституцій тіла? Розкрийте роль конституційних особливостей організму в спортивній практиці.
92. У чому полягає вплив фізичного навантаження і спорту на серцево-судинну систему?
93. У чому полягає вплив фізичного навантаження і спорту на дихальну систему?
94. У чому полягає вплив фізичного навантаження і спорту на опорно-рухову систему?

Екзаменатор _____ Є.О. Неведомська

Завідувач кафедри _____ О.В. Бісмак